

Veac nou

REVISTĂ A CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

Nr. 19 (1521) • Anul XXX • Mai 1974

Unitate de acțiune și voință

Să facem totul pentru a asigura mersul tot mai ferm înainte, pentru a crea o viață tot mai demnă, liberă și fericită.

NICOLAE CEAUȘESCU

Constituit acum șase ani, Frontul Unității Socialiste s-a afirmat cu putere ca un larg organism democratic de unire a tuturor organizațiilor politice, obștești, culturale, a eforturilor maselor largi populare, în frunte cu clasa muncitoare, sub conducerea partidului, pentru înfăptuirea programului de ridicare a bunăstării și fericirii poporului. Desfășurat zilele trecute într-o atmosferă de vie activitate creatoare, primul Congres al Frontului Unității Socialiste a dat glas voinței unanime de a înmănunchia și mai strâns toate energiile țării pentru progresul și înflorirea ei.

Expunerea prezentată de tovarășul Nicolae Ceaușescu de la tribuna înaltului forum, document programatic de excepțională însemnătate, a fost urmărită cu deosebit interes și este socotită de întreaga suflare românească ca o călăuză sigură și în-suflețitoare. Ea a precizat rolul și sarcinile sporite ale Frontului Unității Socialiste în actuala etapă de dezvoltare a României socialiste consolidând, cum a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu de la tribuna Congresului, „cadrul organizatoric adecvat pentru participarea oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului popor, la viața politică, la conducerea tuturor domeniilor de activitate”.

Prin hotărârile adoptate, Congresul Frontului Unității Socialiste a aprobat orientările de perspectivă, continuarea dezvoltării socialiste a României și în viitor într-un ritm rapid, în vederea realizării sarcinilor tratate de Congresul al X-lea al P.C.R. de a reduce într-un timp cât mai scurt decalajul ce desparte țara noastră de țările dezvoltate din punct de vedere economic. În același timp, Congresul Frontului Unității Socialiste a marcat un nou și mare pas înainte în lărgirea și perfecționarea democrației socialiste, în participarea activă a maselor populare la noua noastră istorie socialistă și comunistă.

Alegerea ca președinte al Frontului Unității Socialiste a tovarășului Nicolae Ceaușescu, personalitate proeminentă și conducător încercat al partidului și statului nostru, simbol al unității naționale și de voință a tuturor cetățenilor țării, constituie cea mai bună garanție a realizării cu succes a vastului program de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate pe pământul României.

Întreaga noastră națiune a salutat de aceea această alegere cu bucurie și mândrie patriotică, cu o nemărginită însuflețire și un unanim entuziasm.

în Bucureștiul în plină înnoire

Goșu

ROMÂNIA '74 — o țară impresionantă

La invitația Consiliului General A.R.L.U.S., istoricul Mihail T. cercetător la Institutul de marxism-leninism de pe lângă C.C. P.C.U.S., a făcut o vizită în țara noastră, conferențind în cîte orașe.

— Putem spune că vizita dv. a fost un adevărat turneu de conferințe. Ați fost în mai multe orașe, v-ați întâlnit cu un auditoriu divers. Cu ce impresii părăsiți România?

— Îmi face plăcere să vă informez că nu sînt pentru prima oară în țara dumneavoastră. Este a treia mea vizită. Cele trei etape ale întîlnirii mele cu România sînt: 1945—47, 1968 și, firește, 1974. Pe acest lung parcurs am regăsit patria dv. de fiecare dată tot mai frumoasă, mai prosperă. România 1974 este o țară într-un impresionant avînt constructiv, o țară-șantier gigantic. Multe localități pe care le știam din trecerile mele anterioare nici nule-am mai recunoscut. Ce s-a înfăptuit în acești ani este pur și simplu miraculos! Călătorind de la un oraș la altul, — căci am conferențiat în mai multe localități din țară: la București, la Pitești, Craiova și Drobeta-Turnu Severin, despre leninismul și vremea noastră, — am străbătut un peisaj natural, industrial, urbanistic variat, purtînd pecetea muncii creatoare a acestui popor harnic.

Foarte variat a fost și auditoriul prezent la conferințele mele: activiști de partid și de stat, propagandiști, profesori, muncitori, militari. Pretutîndeni întîlnirile au fost calde, plăcute, utile. Sînt convins de necesitatea unui asemenea schimb. Căci făurirea noii societăți presupune în primul rînd făurirea unui om de inimă și spirit; de aceea este atît de util să ne întîlnim și să ne îmbogățim reciproc cu experiența și realizările noastre.

— Și ca să trecem la o altă problemă actuală: în ce măsură revoluția științifico-tehnică privește istoria?

— Am să vă răspund printr-un exemplu: calculatoarele au făcut posibilă analiza unei cantități imense de fapte pe baza cărora istoricul poate opera generalizări și concluzii. Altfel, i-ar trebui nu o viață, ci cîteva ca să ajungă să le facă pe toate — calcule, analiza faptelor acumulate, întocmirea tabelelor cronologice etc. Mașina a devenit un ajutor de nădejde; datorită ei savantul își poate vedea imediat roadele muncii sale. Apoi revoluția științifico-tehnică a ajutat la răspîndirea și pătrunderea mai rapidă a ideilor științifice, inclusiv istorice, în orice colț al planetei. O carte apărută dimineața la Tokio poate fi seara la Paris sau Washington. De aceea sîntem recunoscători tehnicii care, în ultimă instanță, îi unește pe savanți în lupta lor pentru progresul științei, pentru pace.

— Un mare istoric român a făcut frumoasa aserțiune că istoria este o știință profund morală, căci istoricul are datoria să descopere, să spună adevărul și numai adevărul. Să situăm, deci, lângă știință și tehnică și factorul etic.

— Evident. Întemeindu-se pe factori obiectivi, pe învățămînt marxist-leninist, trebuie să scoată adevărul la lumină, să prezinte veridic viața și evoluția societății, dezvoltarea tuturor științelor. În acest sens este într-adevăr o știință profund morală, dreaptă, fără compromisuri.

Iulia S.

Decadă tradițională

În ultima parte a lunii a fost organizată la București decada a discului sovietic. Despre tradițiile și semnificația acestor manifestări ne-a vorbit Edg. Elian, șeful redacției muzicale a Casei de discuri „Electrecor”.

— De mai mulți ani au loc cu regularitate decade ale discului românesc la Moscova și decade ale discului sovietic la București. Aceste decade se organizează atît sub forma unor expoziții, cît și sub forma unor vînzări de discuri, cu care prilej publicul merge din ambele capitale își poate procura cele mai noi înregistrări.

În România decada a fost găzduită de la început de revista muzicală „Muzica” din București, intrat și el în tradiția acestor manifestări. La Moscova sediile nu sînt de fiecare dată aceleași, în schimb rămîne constant interesul deosebit al publicului moscovit pentru discul românesc.

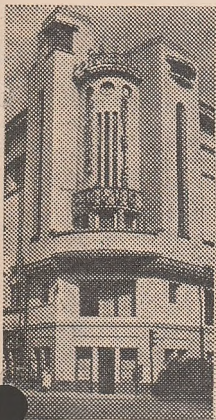
Și de data aceasta oaspeții sovietici s-au prezentat cu o selecție valoroasă și variată a apreciatei firme „Melodia”.

— Cînd va avea loc decada discului românesc la Moscova?

— Ea va fi inaugurată la 23 august, în cadrul Zilelor Românești, care se vor organiza cu prilejul celei de a XXX-a aniversări a eliberării României. Vor fi expuse cele mai noi discuri „record” și multe dintre ele se vor afla în vînzare, la dispoziția publicului moscovit.

CASA PRIETENIEI DIN CAPITALĂ

190 500 auditori și spectatori

Casa Prieteniei Româno - Sovietice din Capitală desfășoară o vastă activitate — permanentă, cotidiană. Cele mai frecvente forme pe care le îmbracă manifestările ei sînt: conferințe, simpozioane, discuții la masa rotundă, interviuri publice, seri de întrebări și răspunsuri etc., cu subiecte din actualitatea politico-ideologică, economică, științifică și social-culturală. La aceste manifestări își dau concursul cadre de înaltă calificare din domeniile de activitate abordate, fapt care conferă un binemeritat prestigiu activității acestei instituții.

Expunerile sînt adesea însoțite de material ilustrativ, care le întregesc și sporesc interesul. De asemenea pe scena Casei Prieteniei sînt prezentate concerte de muzică clasică și modernă, spectacole de teatru, de folclor, coregrafice etc. Aceste manifestări se bucură de concursul unor prestigioși muzicieni și actori ai teatrelor din capitală.

Casa Prieteniei Româno-Sovietice are condiții excelente pentru desfășurarea activității sale. În afară de sala de manifestări mai există o sală de expoziții, precum și o grădină, unde se desfășoară activitatea în perioada estivală.

Datorită problematicii abordate, multilaterală și de cea mai mare actualitate, forțelor intelectuale angrenate în activitatea ei, precum și condițiilor tehnice și organizatorice create pentru buna desfășurare a activității, Casa Prieteniei se bucură de prezența cotidiană a unui numeros public. În cursul anului trecut, la cele 389 de manifestări au participat un total de 190 500 de auditori și spectatori.

TURISM

Noutățile anului acesta

Schimbările turistice cu Uniunea Sovietică cunosc o continuă dezvoltare. În perioada ianuarie-aprilie a acestui an au vizitat Uniunea Sovietică 6 900 de turiști români — înregistrîndu-se astfel o creștere de peste 60% față de primul trimestru al anului precedent —

iar țara noastră a fost vizitată de 5 600 de turiști sovietici.

La dispoziția turiștilor români stau 31 de itinerare care străbat cea mai mare parte din teritoriul Uniunii Sovietice. La capitolul noutăți pe 1974 pot fi amintite itinerarele: București — Moscova — Iaroslavl — Moscova — București; București — Moscova — Kazan — Volgograd — Kiev — București; București — Kiev — Poltava — Harkov — Moscova — București; București — Moscova — Ulianovsk — Togliatti — Ulianovsk — Moscova — București; București — Moscova — Harkov — Rostov pe Don — Volgograd — Kazan — Moscova — București. Tot în acest an trenuri speciale pentru „Noaptea albe“ vor transporta circa 350 de turiști români la Leningrad.

La rîndul lor, turiștii sovietici pot face cunoștință cu stațiunile noastre montane într-o excursie de 7 zile pe traseul București — Sibiu — Brașov — Sinaia — București sau într-una de 4 zile pe traseul București — Predeal, se pot bucura de soarele litoralului și munților în sezonul estival (București — Eforie-Nord — 8 zile sau București — Sibiu — Brașov — Sinaia — Eforie-Nord — București — 18 zile), pot face croaziere pe Marea Neagră și pe Dunăre ori pot vizita nordul Moldovei sau petrece sfîrșitul de săptămînă la Suceava, Botoșani și București.

O.N.T. organizează de asemenea pentru turiștii sovietici excursii pe grupuri specializate cu vizitarea unor obiective industriale, centre de cultură, școli etc care completează programul turistic propriu-zis. În același timp, grupurile specializate de turiști români care pleacă în Uniunea Sovietică sînt constituite din participanți la congrese, grupe de tineret, coloane de turiști automobiliști.

250 de ani de la înființarea Academiei de Științe din Rusia

LA BUCUREȘTI

Pentru a sărbători acest moment de mare însemnătate în dezvoltarea culturii ruse, la Casa Prieteniei Româno-Sovietice din Capitală a avut loc un simpozion la care au luat cuvîntul acad. Ștefan Milcu, vicepreședinte al Academiei de Științe Medicale, acad. Eugen Macovschi, directorul Institutului de biochimie al Academiei R.S. România și acad. Florin Ciorăscu, directorul Institutului de fizică al Academiei R. S. România.

Manifestarea a fost urmărită de un numeros public.

LA CLUJ

În cinstea aceluiași eveniment, Casa Prieteniei Româno-Sovietice din Cluj a organizat o manifestare la care au luat

cuvîntul acad. Raluca Ripan și prof. dr. docent Ioan Baci, membru al Academiei de Științe Medicale. Expunerile au fost urmate de filmele: „Urmasii lui Lomonosov“, „Președintele științei siberiene“ și „Concert de toamnă“.

LA TÎRGU MUREȘ

Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al județului Mureș, Comisia județeană pentru Răspîndirea Cunoștințelor Științifice și Casa Prieteniei Româno-Sovietice au organizat un simpozion pe aceeași temă, la care au luat cuvîntul cercetătorii științifici Ioan Chiorean și Alexandru Tonk.

LA MOSCOVA

Seară închinată artei și literaturii române

În sala de conferințe a Bibliotecii de stat pentru literatură universală din Moscova a avut loc o seară închinată artei și literaturii române, prezidată de cunoscutul regizor sovietic G. L. Roșal. În fața unui numeros public alcătuit din oameni de știință și cultură, iubitori ai literaturii și artei românești, studenți sovietici, G.L. Roșal a împărtășit din impresiile sale din România.

Poetul și traducătorul Kiril Kovaldji a citit, traduse în limba rusă, versuri de Maria Banuș, Ana Blandiana, Nichita Stănescu și Marin Sorescu, după care A.V. Azernikova, doctor în estetică, a vorbit despre polivalența și profunzimea operei literare a lui Camil Petrescu, iar M.V. Fridman, doctor în filologie, traducător din literatura română, a evocat activitatea și opera Mariei Banuș.

Seara s-a încheiat cu filmele „O zi în Transilvania“, „Ritmuri românești“ și „Explozia“.

Aniversarea a 30 de ani de la crearea Frontului Unic Muncitoresc

La Clubul fabricii de mobilă din Moscova a fost organizată, sub auspiciile Uniunii Asociațiilor Sovietice de Prietenie și Relații Culturale cu Străinătatea (UASP) și Asociației de Prietenie Sovieto-Române (APSR), o manifestare închinată celei de a 30-a aniversări a constituirii Frontului Unic Muncitoresc din România. Despre însemnătatea acestui eveniment a vorbit S.V. Vasilev, secretar științific al Institutului de slavistică și balcanistică al Academiei de Științe a U.R.S.S.

ÎN SPIRITUL SOLIDARITĂȚII

În cursul întregii sale activități, Partidul Comunist Român a militat consecvent pentru apropierea și întărirea legăturilor cu Uniunea Sovietică, pentru o cât mai bună cunoaștere în țara noastră a realităților din primul stat socialist din lume. Acestui imperativ i-a răspuns și activitatea inițiată de organizația „Societatea pentru întreținerea raporturilor culturale dintre România și Uniunea Sovietică” înființată în 1935, în urma reluării, la 9 iunie 1934, a relațiilor diplomatice normale dintre România și U.R.S.S. și după desființarea, în 1934, de către guvernul liberal, a Asociației „Amicii U.R.S.S.”.

Intemeierea ei a fost anunțată opiniei publice printr-un comunicat care releva că „unul dintre cele mai prețioase bunuri ale culturii europene din timpurile moderne este schimbul valorilor spirituale între popoare” și că, recunoscând acest adevăr, oamenii de cultură români au salutată cu satisfacție reluarea relațiilor diplomatice între guvernele român și sovietic. Organizația proaspăt înființată își propunea încurajarea unor schimburi culturale active, așezate pe baze sănătoase, care să înlesnească o cunoaștere cât mai profundă, reciprocă, a ambelor părți. Comunicatul era semnat de personalități de frunte ale vieții culturale și științifice din România: Petre Constantinescu-Iași, Alexandru Sahia, Scarlat Callimachi, Alexandru Mihăileanu, Matei Socor, Octav Doicescu, Ion Iancovescu, Tony Bulandra, C.L. Vilceanu, Petre Grozdea, marele muzician George Enescu, profesorii universitari Traian Săvulescu, Al. Rosetti, Eugen Heroveanu, C. Sfințescu, pictorii N.N. Tonitza și Jean Nițescu, scriitorii Victor Eftimiu, Radu Boureanu, Gh. Talaz, dirijorul Constantin Silvestri, doctorul S. Irimescu, conferențiarul universitar doctor Emil Gheorghiu, directorul Operei Române — Ionel Perlea, actorii V. Maximilian, Gheorghe Timică, Vasile Lăzărescu, soliștii Operei Române Eugenia Babad și Jean Athanasiu, asistentul universitar Alice Aronescu, criticii muzicali E. Ciomac și Traian Șelmaru, regizorul Soare Z. Soare, avocații Radu R. Rosetti, I. Raiciu și G. Spina, ziariștii D. Faur, P. Razopol, Eufem Mihăileanu, Andrei Tudor ș.a.

În aceeași perioadă a apărut și cartea lui Alexandru Sahia intitulată „U.R.S.S. azi” care s-a bucurat de un mare succes de librărie. În prefața care însoțea volumul, Sahia remarcă că înființarea „Societății pentru întreținerea raportu-

rilor culturale dintre România și Uniunea Sovietică” este „o dovadă sinceră că oamenii de știință, artiștii, scriitorii din România salută cu satisfacție reluarea raporturilor diplomatice dintre guvernul român și cel sovietic în vederea menți-

Cartea lui Alexandru Sahia a fost unul din marile succese de librărie ale vremii

nerii spiritului de solidaritate între popoare și a schimbului de valori spirituale, care trebuie să existe cât mai frecvent între ele”.

Comunicatul care vestea înființarea organizației se încheia cu anunțul că cei care doreau să devină membri să-și trimită adeziunea la sediul ei din București. În zilele ce au urmat, pe adresa respectivă au început să sosească într-adevăr nenumărate adeziuni atât din Capitală, cât și din provincie.

Unul din principalele obiective ale societății era difuzarea presei, cărții și filmului sovietic, precum și popularizarea lor. Pentru aceasta au fost organizate simpozioane în care au fost dezbătute lucrările unor scriitori sovietici. Drept care, la scurtă vreme după aceea un alt

raport al Siguranței statului menționa alarmat: „O consecință directă a reluării relațiilor diplomatice cu Uniunea Sovietică este apariția cărții sovietice pe piața noastră”.

La sfârșitul anului 1935 au fost inițiate însuflețite dezbateri asupra filmelor sovietice care rula atunci pe ecranele cinematografelor noastre. Printre ele amintim de „Furtuna”, „Locotenentul invizibil”, „Realitatea sovietică”, „Toată lumea ride, cîntă și dansează”, „Drumul vieții”, „Frații Golovlev” ș.a. De asemenea, organizația s-a îngrijit de crearea condițiilor necesare ca unele din aceste filme să poată fi vizionate gratuit de către muncitori. Conform unui raport al autorităților, conducerea societății a hotărât, de pildă, să angajeze filmul sovietic intitulat „Toată lumea ride, cîntă și dansează”, care rula la cinematograful „Marconi”, pentru a-l proiecta fără plată muncitorilor și șomerilor din municipiul București.

Dealtfel, uneori prezentarea a unor asemenea filme era utilizată de către comuniști pentru a difuza în sălile de proiecție manifeste. În februarie 1936, la Iași, cînd rula filmul „Drumul vieții”, din balcoanele cinematografului „Trianon” a început literalmente să plouă cu „fluturași”, mici manifeste editate de organizația locală a P.C.R. Acestea glăsuiau: „Luptați pentru stringerea legăturilor de pace, economice și culturale cu Uniunea Sovietică”. Sau: „Luptați contra fascismului”, „Vrem o Românie liberă și democratică”...

Succesul de care s-au bucurat solile filmului sovietic în România a impresionat chiar și pe politicienii cei mai reacționari ai vremii, ca Constantin Argetoianu. Invitat, în martie 1935, de reprezentantul diplomatic al U.R.S.S. la premiera filmului sovietic „Furtuna”, el a consemnat ulterior: „Era multă lume și am fost silit să constat că bolșevicii au cîștigat multe simpatii în scurtul timp de căsint printre noi”. În ce privește calitățile filmului el consemna: „Tehnică impresionantă și un realism de înfățișare care mi-a reamintit teatrele rusești de dinainte de război. Fiecare rol, oricît de mic, este încredințat unui artist desăvîrșit”.

Societatea organiza acțiuni deosebite cu prilejul zilelor de 7 noiembrie și 1 mai, trimiteri de delegații la Moscova, excursii de documentare în U.R.S.S. La jumătatea anului 1936, un grup de muncitori români a avut astfel posibilitatea de a vizita întreprinderi sovietice, instituții de cultură, de a lua contact cu diferite personalități din Uniunea Sovietică. La înapoieră lor în țară, au fost organizate conferințe, simpozioane în cursul cărora a fost prezentată opiniei publice românești realitatea sovietică, pe care guvernul nostru căutau s-o ascundă cu orice preț.

În ciuda piedicilor de tot felul ridicate de autorități în calea ei, Societatea și-a continuat activitatea pînă în 1938 cînd, în urma instaurării dictaturii regale, a fost silită să-și întrerupă acțiunea legală.

FILM

Marele maestru

a fost al lui Mihail Ulianov, primul între egali.

Ceea ce nu s-a putut atunci, s-a întâmplat în „Marele maestru”. În rolul şahistului Serghei Hlebnikov, căruia îi dă aceeași înfățișare solară ce reflectă o mare puritate și armonie interioară și aceeași profundă credință care pentru Alioșa Karamazov este Dumnezeu, iar pentru Hlebnikov — şahul, Andrei Miagkov face din „Marele maestru” filmul lui.

Un film mult mai mult decât despre şah, cu toate că nici așa nu ar fi fost puțin. Miagkov și partenerii săi demonstrează că un spectacol în care rolul de protagonist îl au nu mușchii, ci osul nobil al frunții este la fel de palpant ca oricare altă întrecere sportivă.

Nu se știe bine de ce este socotit şahul un sport, chiar cu mențiunea de „al minții”. În orice caz, scenaristul Leonid Zorin și regizorul Serghei Mikaelian reușesc să fie convingători când demonstrează apartenența la sport a şahului prin caracterul puternic de întrecere pe care l-a căpătat. Chiar prea puternic — sugerează autorii. Încotro merge sportul, se întreabă ei, dacă în goana după rezultate îi sacrificăm frumusețea?

În acest context, Andrei Miagkov face din Hlebnikov un ultim mohican al gratuității, interesat de jocul în sine, de frumusețea și perfectibilitatea lui și nu de câștig, chiar dacă la un moment dat înțelege că este necesară și victoria.

CIRC

Grație de elefant

Anatoli Kornilov ne demonstrează că elefanții au și ei grație, ba și simț muzical; în finalul numărului susținut de opt dansatoare, dresorul și șapte elefanți, aceștia iau în labe chitarele și o tobă și, acompaniindu-se singuri, dansează laolaltă cu oamenii.

Artiștii sovietici mai fac și alte minuni: echilibristul pe monou Cearkin, echilibristii la perș Mișalkin, echilibristii pe biciclete Zîbin, echilibrista pur și simplu Voronina sfidează zîmbind legea gravitației, ținându-se mai sigur pe fragilele lor instrumente decât pe cu ambele picioare pe pământ. Iar cuplul Teplov dovedește că butoaiile sînt nu numai niște recipiente ideale pentru păstrarea vinului, ci și aparate de circ pe care cei doi fac o acrobație uluitoare. Și în timp ce, sub cupolă, gimnaștii aerieni Petrov și icarienii Ahmatovski zboară în toate sensurile, jos, în arenă, cîini și zebre dresate de A. Skvirskaja și I. Kornilov aleargă și țopăie cînd în două, cînd în patru picioare, trupa Teplov jonglează pe cai, excentricii muzicali Rostovțev cîntă ca în joacă la tot felul de instrumente, iar comicul Iuri Kuklearski leagă numerele, ca un liant inspirat și plin de haz liric.

T.V. — T.V.

Clipe lungi ce par ca veacuri

Am mai văzut filme în care bravi agenți își ascundeau identitatea sub uniforma hitleristă, făcînd-o pe slujitorii fideli ai celui de al treilea Reich în scopul de a-și servi țara. „Șaptesprezece clipe” vine la oarecare distanță de ele, cînd moda acestor filme a mai trecut, vrînd astfel să se singularizeze oarecum — evident, nu numai prin

A avut un debut remarcabil în trilogia „Frații Karamazov” în rolul mezinului Alioșa, cel atît de aproape de inima lui Dostoevski. Dacă nu ar fi existat cel mare, Mitea, filmul ar fi fost probabil al lui. Însă

Titlul nu are nici o umbră de ironie, nu aderă la sensul peiorativ al expresiei care privește blîndețe pahiderme spre a sugera tocmai lipsa de grație, ci este cît se poate de serios. Pentru că în spectacolul prezentat la București de Cercul mare din Moscova, dresorul

De cîteva săptămîni, duminică de duminică, după orele șaisprezece avem înțîlnire cu ofițerul nazist Stirlitz, tot el maiorul Maxim Isaev din serviciul de informații sovietic și amîndoi Viaceslav Tihonov, care interpretează acest rol în serialul de televiziune „Șaptesprezece clipe ale unei primăveri”.

Am mai văzut filme în care bravi agenți își ascundeau identitatea sub uniforma hitleristă, făcînd-o pe slujitorii fideli ai celui de al treilea Reich în scopul de a-și servi țara. „Șaptesprezece clipe” vine la oarecare distanță de ele, cînd moda acestor filme a mai trecut, vrînd astfel să se singularizeze oarecum — evident, nu numai prin

situarea în timp, ceea ce ar fi fost prea puțin pentru nume ca scriitorul-scenarist Iulian Semionov și regizoarea Tatiana Lioznova.

În primul rînd filmul beneficiază, în plus față de predecesori, de o ingenioasă împletire de adevăr și ficțiune. Introducîndu-și eroul sus de tot, la etajele superioare ale sistemului, printre înșeși căpeteniile naziste, autorii, care au scotocit arhivele anilor de război, ne prezintă fișe biografice autentice și tot felul de documente scrise sau înregistrate pe pelicula jurnalelor de actualități din acea perioadă, precum și altele în întregime inventate, însă cu o perfectă aparență de autenticitate. În felul acesta avem iluzia unei riguroase reconstituirii documentare, (de-a dreptul palpantă, în paranteză fie spus), cînd de fapt cazul în sine este de la un capăt la altul o ficțiune. În frunte cu Stirlitz-Isaev, în spatele căruia se află totuși sau nu un prototip real. Stirlitz-Isaev este interesant prin el însuși. Viaceslav Tihonov creează un personaj — și acesta este un alt aport de nouitate al filmului — insolit, un as al spionajului văzut de aproape, obosit, tracasat, sătul să se tot înstrăineze de propria-i identitate, făcîndu-și cu toate acestea ireproșabil datoria.

Alături de el înțelegem ce lungi sînt cele șaptesprezece clipe dintr-o primăvară. Clipe lungi ce par ca veacuri, cum ar spune poetul.

SEMNAL

**E. CIRIKOV :
Au venit
studenții**

EDITURA „UNIVERS”

Nume mai puțin cunoscut cititorului român, dar cu rezonanță în cercurile intelectualilor democrați ruși de la sfîrșitul secolului XIX, E. Cirikov a sondat microuniversul intelectualității de provincie, despre care ne-au rămas atîtea pagini memorabile în opera lui Cehov sau Kuprin.

Animați inițial de idealuri nobile, dornici de a împropăta atmosfera stătută din „orasul în care nu se întîmplă nimic”, studenții din novela cu care se deschide volumul sînt predestinați totuși a avea involuția lui Kriukov sau Voronin din „Invalizii” — care sfîrșesc tragic, conștienți de inutilitatea existenței lor — sau a lui Steblițki ori Nevzorov din „Gaudeamus igitur” — învinși de inerția vieții provinciale.

În intenția de a ne prezenta un Cirikov cît mai complet, au fost selectate și două nuvele de o factură inedită: „Fericirea Taniei” — povestea unei „dame cu camelii” răsăritene și „Orășelul”, care face notă aparte prin originala ei manieră de compoziție.

Verziunea românească este semnată de Natalia Stănescu.

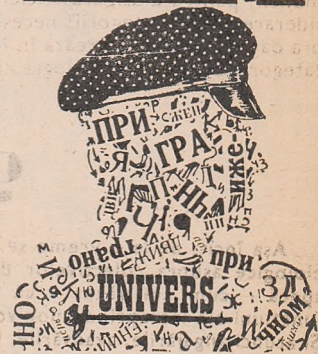
„Inostrannaia literatura” și fenomenul cultural românesc

Ultimul număr al revistei „Inostrannaia literatura” își informează cititorii despre discuțiile care au avut loc în presa literară românească în legătură cu stabilirea genului-leader în literatura română în anul 1973. Sînt menționate articolul „1973 — anul romanului?” apărut în săptămînalul „România literară” și opiniile unor critici de la „Steaua” și alte publicații care au considerat că novela a ocupat un loc prioritar în noutățile editoriale ale anului trecut.

În același număr, publicația sovietică subliniază interesul pe care l-a stîrnit în opinia publică românească montarea la televiziune a piesei „Ludovic al XIX-lea” de George Călinescu. Sînt amintite deosebi aprecierile lui G. Ivașcu, reproducîndu-se ample citate dintr-un articol al său.

Dealtfel revista „Inostrannaia literatura” urmărește cu multă atenție fenomenul cultural românesc. Din numerele precedente pe acest an cititorii ei au putut afla date noi despre opera lui Geo Bogza, Eugen Barbu sau despre cele mai noi filme românești.

**EVGHENI CIRIKOV
AU VENIT
STUDENTII**

INDISPENSABILUL SOCIOLOG

Ce contribuție ar putea aduce în activitatea unei întreprinderi industriale existența unei funcții de sociolog? Este o problemă asupra căreia se apleacă tot mai insistent specialiștii în știința conducerii.

Dealtfel, sociologia colectivelor de producție este una din cele mai importante ramuri ale științei sociologice. Ea este în același timp o componentă a științei conducerii, întrucât prin cercetări concrete poate oferi informații și face recomandări asupra conducerii unor asemenea colectivități.

Căci se admite tot mai mult că nici un colectiv uman nu poate fi condus numai în virtutea intuiției și a bunului simț. Fenomenele sociale care se produc astăzi în întreprinderi pot fi dirijate, planificate. Mai mult, stăpânirea lor a devenit o necesitate. Și cu cât înaintăm în timp, cu atât devine mai evident că, alături de categorii economice cum sînt beneficiul, rentabilitatea, productivitatea muncii, pentru a asigura eficiența producției trebuie luate în considerare și alte categorii: necesitățile, aptitudinile, aprecierile asupra oamenilor care lucrează în întreprinderi... Or, tocmai cu aceste categorii operează sociologia colectivelor de producție.

Crîterii raționale

Așa încît, de la o vreme se întreprind tot mai multe studii sociologice asupra colectivelor de producție. Mai mult, specialiștii speră — cum am văzut — că într-un viitor apropiat statele de funcțiuni ale întreprinderilor vor cuprinde și pe aceea de sociolog. Și atunci angajările, avansările, numirile în funcții și responsabilități nu se vor mai face intuitiv, formal, ci științific și eficient.

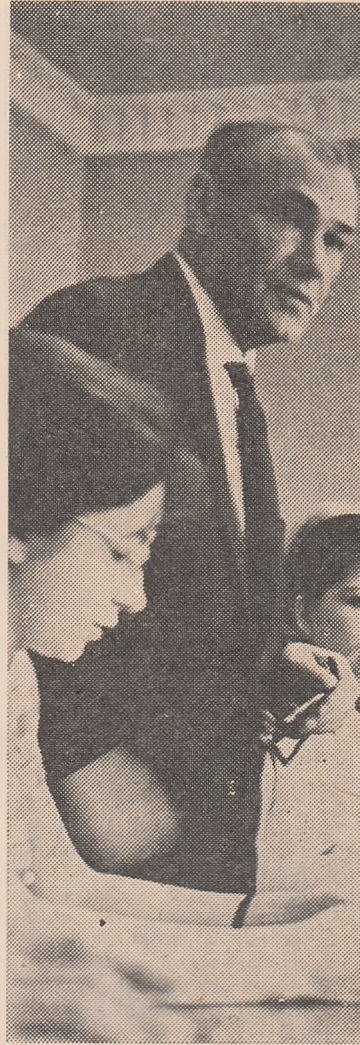
Sociologul ar recomanda tipul social optim pentru fiecare atelier, secție, sector. La asamblarea pieselor radio, de pildă, ar lucra, după opinia sociologilor, cu mai mult succes muncitori veniți din marile orașe; în schimb cei mai buni operatori la mașinile-unelte ar trebui recrutați din orașele mici. De asemenea, pentru activitățile monotone, care deocamdată nu pot fi evitate, ei recomandă femeile, întrucît monotonia unor asemenea munci ar fi compensată într-un fel de varietatea activităților din gospodărie. După cum trebuie avute în vedere și facilitățile pe care le prețuiesc mai mult femeile într-o uzină, spre a se putea evita fluctuația mîinii de lucru. Ele pun, de pildă, preț pe raporturile din cadrul colectivului, pe posibilitatea de a petrece vara concediul cu copiii, de a beneficia de creșe, cămine etc.

Dar sociologul ar putea găsi soluții optime și în problema disciplinei muncii, problemă extrem de importantă pentru bunul mers al unei întreprinderi. De obicei se crede că cei care se abat mai mult de la disciplină sînt tinerii. Or, cercetări sociologice recente dovedesc că, de cele mai multe ori, vinovații de încălcarea disciplinei au între 30—40 de ani. De ce? Pentru că la această vîrstă omul își face, de obicei, un bilanț preliminar al anilor trecuți, compară realitatea cu visurile sale din tinerețe și dacă are motive să fie nemulțumit de ceea ce a făcut pînă atunci, sau mai exact de ce n-a făcut, el poate săvîrși fapte surprinzătoare pentru cei din jur.

Este ușor de înțeles că în această perioadă omul prețuiește foarte mult părerea pe care o au despre el tovarășii săi de muncă și conducătorii. Dar aceștia sînt preocupați mai mult de alte treburi,

de îndeplinirea planului de exemplu și nu socotesc necesar să-și piardă vremea cu subtilități psihologice. Evident, conducătorul unei mari întreprinderi nu poate și nici nu trebuie să-i cunoască la înfățișare sau pe nume pe toți salariații respectivei întreprinderi. Această cerință, dacă e recunoscută ca atare, poate fi rezolvată mult mai simplu, mai rațional: o listă cu ziua de naștere a fiecărui salariat pe masa de lucru a șefului de secție, un sfat din partea

sociologului pe cine să evidențieze, pe cine să stimuleze și pe cine să remarce doar etc. Tot astfel e bine de știut că există momente cînd oamenii trebuie stimulați chiar dacă în momentul respectiv nu justifică întru totul o asemenea măsură. Astfel de momente sînt: căsătoria, nașterea unui copil, perioada de îndoiele care precede doua jumătate a vieții. felul acesta ar putea fi evitate multe situații conflictuale, ar putea fi eliminată însăși posibilitatea apariției lor.

O problemă de disciplină a muncii...

Aspecte complexe

Dar planurile dezvoltării sociale? Dar comunicarea, raporturile dintre grupurile de oameni? Nu țin și ele tot de competența unui sociolog?

Sau o altă problemă: în orice instituție, în orice întreprindere există „nucleu” alcătuit din oamenii cei mai bine orientați în problemele pe care le are de rezolvat uzina sau instituția respectivă. Dar în secolul nostru de revoluție tehnico-științifică problemele se schimbă necontenit, ele devin tot mai complexe. Și atunci putem să ne întrebăm: ce schimbări ar trebui să se producă în chiar acest „nucleu”, încît el să poată corespunde evoluției sarcinilor întreprinderii?

În cele de mai sus am semnalat activități ale sociologilor aflate în strînsă legătură cu economia și a căror eficiență poate fi în ultimă instanță exprimată în cifre. Analiza muncii economiștilor din întreprinderi ar arătat că și ei desfășoară o activitate sociologică. Chiar dacă nu-și dau seama de acest lucru. De aceea se poate afirma cu toată convingerea că în întreprinderile industriale nu e nevoie de un sociolog „pur”, nici de un sociolog-filozof, ci de un sociolog-economist.

Prof. O.I. Șkaratan

O realitate: memoria chimică

Se pare că omul ar putea stoca în creier o cantitate de informații egală cu 100 de trilioane de cuvinte. Pentru aceasta ar trebui însă să învețe un cuvânt pe secundă timp de un milion de ani! Or, în 70 de ani, înmagazinăm informații echivalente cu numai un trilion de cuvinte.

Cum procedează creierul pentru a realiza această performanță? Să ne imaginăm că el este străbătut de nenumărate șosele, care nu se întretaie însă. Cam acesta e aspectul căilor nervoase la naștere. Memorierea constă în construirea unor drumuri secundare care fac legătura între două sau mai multe șosele. De fapt este vorba de formarea sinapselor (legăturilor) între neuronii situați de-a lungul principalelor căi nervoase. De fiecare dată când memorăm ceva, apar noi sinapse. Fiecare informație înregistrată în creier își croiește deci propriul ei drum, pe care impulsurile electrice îl urmează apoi ori de câte ori vrem să re-curgem la informația respectivă, să ne-o amintim.

În urma descoperirii scotofobinei (o proteină despre care s-a constatat că transmite frica de întuneric șobolanilor și altor animale nocturne) s-a născut întrebarea: ce rol joacă substanțele chimice în memorare? Deocamdată s-a propus următoarea ipoteză: fiecare neuron posedă propriul lui „cod” chimic. Când doi neuroni formează o sinapsă, legînd între ele două căi apropiate, codul unuia pătrunde în celălalt, care începe să sintetizeze o substanță chimică ce îmbină ambele coduri. Substanța respectivă permanentizează legătura dintre cei doi neuroni, construind deci drumul pe care călătoresc apoi impulsurile nervoase. Cum face aceasta? Încă nu se poate spune. Conform unei butade, cercetătorii care studiază chimia memoriei pot fi comparați cu niște biologi care au descoperit un singur cuvînt dintr-o limbă moartă și încearcă să reconstituie cu el întreaga limbă.

Terrei vor beneficia de un nivel de viață foarte ridicat, fuziunea deuteriului cu tritiul ar putea asigura omenirii energie timp de 2,5 miliarde de ani. În aceleași condiții, reactoarele, care au la bază fisiunea nucleară, ar furniza energia necesară doar pentru 1 100 000 de ani, mai cu seamă că minereurile existente sînt sărace.

Dar nucleele ușoare nu se unesc, eliberînd electroni energetici, decît la temperatura de 100 de milioane de grade. Cum nici un material cunoscut n-ar rezista la o plasmă aflată la această temperatură, de circa două decenii se lucrează la închiderea ei într-o „butelie” creată din mai multe cîmpuri magnetice. Al doilea deziderat este menținerea plasmei, aflată la o temperatură și o densitate suficient de ridicate, un timp destul de îndelungat pentru a obține, prin fuziune, mai multă energie decît s-a cheltuit pentru producerea plasmei.

Recent, problema a fost abordată cu ajutorul laserului, cu care specialiștii afirmă că o vor și rezolva, în stadiul de laborator, pînă în anul 1980. Mai multe lasere puternice vor fi focalizate, cu ajutorul unui dispozitiv de lentile, asupra unei „pastile” de deuteriu-tritiu, care va fi încălzită într-o zecime de miliardime de secundă și se va transforma în plasmă, concentrîndu-se într-un volum microscopic (1/10 000 din diametrul ei inițial). Neutronii energetici emiși în cursul fuziunii ar putea încălzi un lichid, așa cum este încălzită apa n termocentrale. Cu 100 de impulsuri

laser pe secundă, 100 de pastile ar produce tot atîta electricitate cît o centrală de 1 000 de megawați.

Televizor cu ecran-laser

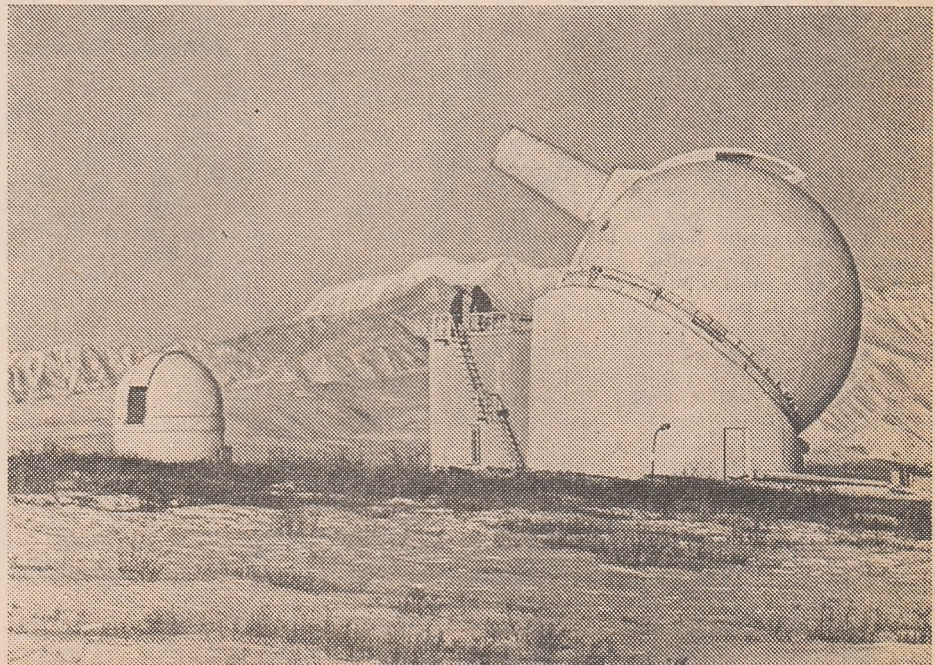
Se pot realiza televizoare în culori înlocuind tuburile catodice prin cinescoape-laser, arată experiențe făcute la Institutul de fizică „Lebedev” din Moscova.

În cazul televizorului obișnuit imaginea apare pe ecranul tubului catodic sub acțiunea unui fascicul de electroni. Specialiștii institutului amintit au propus înlocuirea cinescopului actual printr-unul cu ecran-laser, fără nici o modificare a schemei televizorului. Ecranul este o plăcuță subțire confecționată dintr-un material semiconductor. Fasciculul de electroni se deplasează de la un capăt al plăcii la celălalt, rînd după rînd, dînd naștere imaginii luminoase.

Luminozitatea unei plăcuțe de un centimetru pătrat este atît de mare, încît imaginea poate fi proiectată pe un ecran de cîțiva metri pătrați. Cu ajutorul unor plăcuțe confecționate din materiale semiconductoare diferite pot fi obținute emisiuni de orice culoare. Iar combinînd emisiunile a trei lasere (roșu, verde și albastru) se poate realiza o imagine colorată.

„Pastile” de energie

Pentru a putea dispune în viitor de resurse de energie practic nelimitate, omul nu mai are altă cale decît de a „domestici”, pe Pămînt, focul stelelor, cu alte cuvinte de a controla fuziunea nucleară. Utilizînd drept combustibil doi izotopi ai hidrogenului, cel mai abundent element din Univers, fuziunea nu va fi în funcție de materia primă necesară pentru producerea energiei. Chiar dacă am presupune că în anul 2000 toți cei 7 miliarde de locuitori ai

Observator solar în Siberia (Munții Saian)

APROAPE CA PE LUNĂ

- **Ca într-un film rulat cu încetinitorul**
- **La minus 80 grade**
- **Benzina nu se aprinde**
- **Cărămizi de zăpadă**
- **Studioul de la Polul frigului**
- **O societate foarte agreabilă**

Stația se află la 3488 metri deasupra nivelului mării, altitudine care — sub raport biologic — este echivalentă cu 5000 de metri. Până și motoarele avioanelor care pur și simplu se sufocă, mai ales la decolare, suferă de rău de înălțime, încât ce să mai vorbim de oameni! Când am venit acolo pentru prima oară, unul dintre noi, un tânăr voinic, s-ar fi prăbușit ca fulgerat dacă n-ar fi fost sprijinit de un explorator mai vechi. Limita normală a presiunii atmosferice este, se știe, de 760 mm coloană de mercur; în Antarctica însă, sînt frecvente valori de 460—470 mm, iar foarte recent s-a înregistrat minima absolută: 441 mm. **Te miști ca într-un film rulat cu încetinitorul.** E de ajuns să bați din palme ca să începi să gîfii, întrucît chiar acest simplu gest cere acolo un mare efort. Cel mai ușor se aclimatizează oamenii slabi, dar și ei din cîte știu, au la început dureri de cap care-i țin cîte o săptămînă.

Tînărul medic Anatoli Soldatov afirmă că numai atleți bine antrenați pot rezista mai multă vreme la solicitările stației Vostok. Dacă în timpul iernii, furat de cercetările pe care trebuie să le facă, vreun explorator își scoate o mînușă, el poate fi sigur că se va alege cu o mînă degerată. Orice jultură, orice traumă se vindecă de două ori mai greu decît acasă. Bolile cronice se agravează, iar unora dintre exploratori trebuie să li se prescrie inhalări de oxigen.

Dacă la toate acestea mai adăugăm și geruri de minus 80 de grade o să înțelegem de ce specialiștii definesc condițiile naturale care domnesc în stația Vostok ca fiind aproape cosmice, ca o limită biologică dincolo de care viața omului e cu neputință. „Ca înfrurire asupra organismului, condițiile de la Polul frigului pot fi considerate drept cel mai apropiat model al condițiilor naturale de pe Lună”, afirmă profesorul G.M. Danișevski, șeful comisiei de aclimatizare a populației în Extremul Nord, din cadrul Ministerului Sănătății al R.S.F.S.R.

Scrupulosul meteorolog Volodea Lomașko m-a dus într-o zi la punctul lui de observație, aflat la 60 metri de stație și unde în tot cursul anului, de patru ori pe zi, sînt culese date furnizate de aparate. **Volodea mi-a spus că iarna oțelul e acolo fragil ca o surcică; cînd torni apă într-un vas, ea sfîrșie ca pe o plită încinsă; oricît de mult ai ține o făclie aprinsă într-un butoi cu benzină, aceasta nu se aprinde. Cînd ne-am uitat la aparatul care măsoară precipitațiile, am constatat că era complet gol: într-adevăr, de multe ori precipitațiile se evaporă și nu pot fi măsurate. Uneori ele cad sub formă de brumă, dar de cele mai multe ori de chi-ciură, însă în cantități extrem de mici, aproape ca în Sahara, numai că la o temperatură foarte joasă. În schimb nu există praf în atmosferă, nici microbi — nimic în afară de mici cristale de gheață.**

Garderobă pentru Antarctica

Dar există și o stație Vostok subterană, mai exact sub zăpadă. La o adîncime de patru metri a fost săpat labirintul unui pavilion magnetic, a cărui aparatură înregistrează parametrii câmpului magnetic al Pămîntului.

Încît are dreptate doctorul Soldatov cînd afirmă că în stația Vostok e greu să stai degeaba, fără lucru. Dealtfel, nici nu e bine să rămii fără vreo ocupație, căci numaidecît te năpădesc gînduri negre. Polul frigului și Polul geomagnetic de sud, care se află în același punct, te fac să intri în panică și să te întrebi de pildă, de ce n-ai primit de mult nici o scrisoare de acasă.

Pentru ca oamenii să nu se lase copleșiți de tristețe, a fost creat un studio, unde exploratorii cîntă, spun glume, înregistrează pe benzi de magnetofon tot felul de improvizații și... se asigură reciproc că nu numai frigul le ține treaz simțul umorului, ci și gîndul că în curînd va sosi acolo nava „Bașkiria”. Dealtminteri, societatea e foarte agreabilă. La fiecare pas tineri minionați, inteligenți, care au muncit și călătorit mult. De pildă, geologul Muraev a cutreierat toată Uniunea Sovietică, a construit aparatură pentru prospecțiuni. Iar Soldatov a participat, încă de pe cînd era student, la operații grele, după care a străbătut ca medic de vas toată Arctica. Aerologul Arnold Kolesnikov a explorat cu rachete atmosfera de pe o insulă polară, a iernat la o stație din Arctica, a străbătut Pacificul la bordul vasului „Profesor Voeikov”, iar acum e pentru a doua oară la stația Vostok.

E. Țerkover

TINEREȚEA HARKOVULUI

● La 320 ani, un oraș nou ● 1 300 000 locuitori stabili și sute de mii de flotanți ● Cinci sute de uzine ● Export în 60 de țări ● Problemele edililor

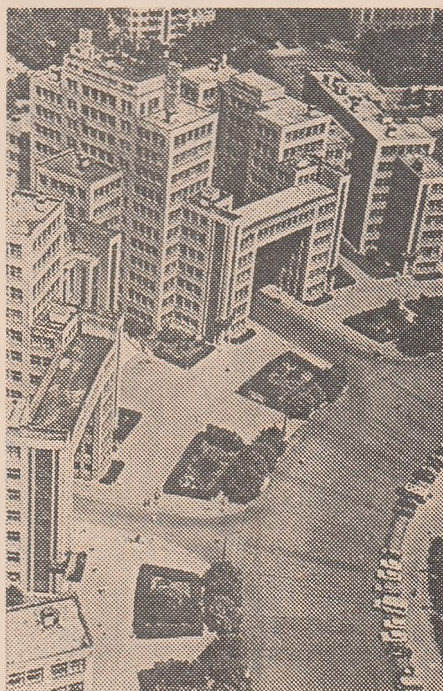
Depășindu-și amintirile din perioada studenției, mai mulți prieteni îmi vorbiseră cu multă afecțiune despre Harkov. Din fericire, m-am putut convinge și personal de frumusețea marelui oraș, cu prilejul unei recente călătorii pe care am întreprins-o în U.R.S.S.

Se spune că, pentru a vedea mai bine un oraș, trebuie să renunți la mijloacele de transport moderne, să-l străbați pe jos. Așa am făcut și eu.

Am zăbovit îndelung în marea piață Dzerjinski, dominată de impunătoarea statuie a lui Vladimir Ilici Lenin. De jur împrejurul ei sînt grupate toate instituțiile regionale și orașenești. În general, în centrul orașului clădirile au fost refăcute în vechiul lor stil, de dinainte de război. Alură modernă, specifică centrelor urbane europene au celelalte cartiere: „Dealul rece”, „Noul Harkov” și „Parcul Gorki”.

populației sale este de circa 25 000 locuitori pe an. În aceste condiții a trebuit firește construit foarte mult.

Primul gospodar al orașului, Iuri Anureevici Gurovoi, președintele Comitetului executiv al Sovietului orașenesc Harkov, ne-a furnizat date foarte sugestive despre dezvoltarea impetuoasă a orașului

Piața Dzerjinski

în anii puterii sovietice, despre preocupările actuale și de viitor ale edililor săi. Pentru a ilustra potențialul economic al orașului putem aminti, de pildă, că el posedă cinci sute de unități industriale — uzine de construcții de mașini, de tractoare, de motoare pentru mașini agricole, de motoare electrice, de turbine atomice, de avioane etc. — ale căror produse sînt exportate în 60 de țări. Eu am vizitat uzina „Ordjonikidze”, ale cărei tractoare HTZ Nati, D-T-54, T-74 sînt bine cunoscute. Ele au rămas însă acum de domeniul amin-

tirii, întrucît pe conveyer se află altele mult mai moderne: T-150, de 150 CP, pe șenile și T-150 K de 165 CP, cu patru roți motrice pe pneuri. La fiecare cinci minute de pe banda de montaj iese un nou tractor, care pleacă imediat spre destinație.

La fel de interesantă a fost și vizita la Centrul uzinal de pregătire a cadrelor — primul de acest gen creat, acum 11 ani, în U.R.S.S. Elevi ai claselor a 9-a și a 10-a din 15 școli raionale, venind acolo o dată pe săptămîină timp de doi ani, capătă nu numai o orientare profesională, ci și o temeinică pregătire tehnică și politehnică, mulți dintre ei devenind apoi muncitori calificați. Harkovul are, de altfel, în genere o vastă rețea de învățămînt superior și mediu, de cercetări științifice. Posedă, de pildă, 13 institute de cercetări medicale și un institut de învățămînt medical, iar pentru agricultură — 5 institute de cercetări științifice și trei de învățămînt superior. Capacitatea școlilor crește cu 7 000 de locuri pe an.

Rețeaua de instituții culturale, sportive și sanitare este realmente impresionantă. În oraș funcționează azi 906 biblioteci, 68 de cinematografe, 6 teatre, o filarmonică, 8 muzee, o operă, un studio de televiziune cu două programe și altul de radio cu trei programe, 15 stadioane (din care unul cu 50 000 de locuri), 24 de parcuri, 37 de spitale, 166 de dispensare și policlinici (la fiecare 10 000 de locuitori revenind 43 de medici).

Este ușor de înțeles cîte probleme ridică un asemenea oraș gospodarilor săi — probleme de aprovizionare cu alimente, apă și energie electrică, de transport etc. În gara Harkov, de pildă, descind zilnic 150 000 de oameni, care trebuie să ajungă cît mai repede la locul lor de muncă. Iar seara trebuie să plece acasă. Problema este însă pe cale de rezolvare, prin construirea metroului — al șaselea din U.R.S.S.

Primul tronson, care leagă gara de centrul orașului, are o lungime de 11 kilometri și 8 stații. El trebuind să preia 40 la sută din călătorii care, altfel, trebuie să circule cu autobuze și tramvaie. Cel de-al doilea tronson, care va avea 17 km, a fost și el început.

Oraș plurisecular, Harkovul este în același timp o imagine a unei continue înnoiri, a unei permanente tinereți.

Em. Albulescu

Maimuța casei

Pasiunea pentru animale de casă cunoaște o mare răspândire în familiile sovietice, cu toate consecințele pe care uneori le implică. Dovada, această împlinire petrecută în casa a doi veterinari.

Rămasă, într-o seară, singură în apartament, o maimuțică a ieșit din cușcă și, urmînd exemplul stăpînei, s-a pus pe treabă. Toată lumea știe că primul lucru pe care-l face o gospodină înainte de a spăla rufe este să le înmoaie. Maimuța s-a dus deci la baie, unde a presărat peste tot și din belșug detergent praf, golind cîteva cutii. Apoi a luat coșul de gunoi și l-a pus pe pian, în timp ce pe masa din bucătărie a așezat o oliță de noapte, după ce o umpluse mai întîi cu nuci. Și fiindcă terminase ce era mai important, s-a apucat să facă ghețele, începînd cu o pereche de cizme albe — pe care le-a uns cu un strat gros de cremă neagră.

Sosise însă momentul să vadă și de ea. A făcut deci apel la tuburile de cremă, roșul de buze, cutia de pudră și celelalte produse cosmetice.

Cînd s-au întors acasă stăpîinii, au găsit-o agățată de lustră și sugîndu-și de zor un deget: harnica gospodină încercase să curețe cartofi cu un cuțit mare de bucătărie.

Cu taxiul din Anglia în Australia

Într-o bună zi, Eleonore Murphy, o gospodină din orașul englez Horsham, a oprit un taxi și, la întrebarea șoferului unde dorea să meargă, a răspuns: „În Australia”. Uluit, șoferul a telefonat proprietarului firmei și, după ce a primit instrucțiunile de rigoare, a acceptat să transporte excentrica clientă pe acest neobișnuit

itinerar, în schimbul sumei de 1500 lire sterline. În cursul călătoriei, femeia i-a povestit că se ducea în Australia la o fiică a ei și, cum drumul era lung, s-a gîndit să vadă puțin și lumea. În trei luni, taxiul a străbătut astfel Orientul Apropiat, Afganistanul, Pakistanul, India, Tailanda și Singapore.

Secretul veninului de cobra!

Veninul cobrei asiatice este o proteină care se deosebește de altele numai prin felul cum sînt dispuși amino-acizii. La

această concluzie a ajuns recent un grup de biochimisti uezeci, care au izbutit să explice și mecanismul de acționare a veninului. Acesta atacă zonele de întîlnire a nervilor cu mușchii, barînd astfel calea impulsurilor nervoase pornite de la creier.

Descoperirea structurii veninului de cobra va duce — se crede — la obținerea unui vaccin mai eficient împotriva mușcăturii de șarpe. În același timp, ea permite biochimistilor să capete noi informații despre unele sisteme și celule ale organismului omenesc.

Precarul destin al mustangilor

Timp de aproape patru secole, mustangii au zburdat într-o libertate cvasi desăvîrșită. Descendenții ai cailor aduși de conchistadorii spanioli și sălbăticiți după ce stăpîinii lor au murit sau i-au abandonat, ei și-au găsit în Vestul Statelor Unite un imens teritoriu în care au trăit netulburăți de nimeni.

După al doilea război mondial însă situația s-a schimbat în mod dramatic. În goana după materiile prime necesare preparării conservelor pentru cîinii de rasă și pisicile siameze (vietăți al căror carne a luat în S.U.A. proporții uriașe), fauștii au descoperit că mustangii oferă o carne gustoasă și ieftină. În consecință, mîndrele animale au început a fi vîinate fără cruțare, din goana automobilului ori de la înălțimea avionului și elicopterului. Răpuși cu miile de gloanțele puștilor, carabinelor și chiar ale mitralierelor, mustangii erau astfel amenințați cu exterminarea totală.

Salvarea a venit în 1971 cînd, sub presiunea apărătorilor mediului înconjurător, Congresul a votat o lege care interzice vîinarea cailor sălbatici. Răzgul a permis puștinelor herghelii supraviețuind să se înmulțească cu circa 20 la sută pe an. Acum, însă, o nouă amenințare se profilează la orizont. Marile companii crescătoare de vite din statul Nevada pretind că mustangii mîncă prea multă iarbă de pe pășunile destinate cornutelor și exercită presiuni pentru abrogarea legii din 1971.

POȘTA MEDICULUI

MIRON IONICA — Galați: De la distanță e greu să punem un diagnostic pe baza unui singur semn: „jupuirea limbii”. Făcînd dar toate rezervele cuvenite, ar putea fi vorba de „sindrom Plummer-Vinson”, o tulburare de metabolism al fierului, caracterizată prin atrofii linguale asociate cu o anemie feriprivă. Ar fi bine, credem, să încercați un tratament cu Fier polimaltozat asociat cu vitamina PP, 1—2 tablete/zi și cu Acid folic, 1—2 drajeuri/zi.

STREITMETER MARTIN — Comuna Darova, jud. Timiș: Ne pare nespus de rău să vă spunem că miopia sau, cum se mai numește, distrofia musculară progresivă, în special „forma Duchenne”, de care suferă fiul dv., este — ca orice boală ereditară — o afecțiune evolutivă, căreia nu i s-a găsit încă un tratament specific. După modificările biochi-

mice constatate, s-ar părea că este o enzimpatie, unele enzime serice fiind crescute. Tratamentul medicamentos — Glicocol, Vitaminele E, B₆, B₁, C, B₁₂, ACTH, Fosfobion, anabolizante (Naposim) — rămîne în ansamblu puțin eficient. Mai curînd fizioterapia și exercițiile fizice dau unele rezultate favorabile. Poate ar fi indicată chiar o intervenție ortopedică (artrodeză, transplantări de mușchi), dar pentru aceasta trebuie să internați copilul într-o clinică neurologică, unde specialiștii vor decide.

M. AURELIA — Lugoj; **NELU MANOLACHE** — București: Specialiștii Centrului de gastroenterologie din București (Spitalul clinic Grivița, Bd. 1 Mai nr. 37) au comunicat recent rezultatele bune obținute în tratamentul ulcerului gastro duodenal și al gastritelor hiperacide prin administrare de extracte de liquiriția (produsul Caved-Cedona, cîte 2 tablete în 3 prize la 15 minute, după mese, timp de 3—5 săptămîni).

JINGA SOFIA — Brașov: Copilul dv. este un așa-zis, „diatezic”. Diateza este o denumire prin care se înțelege o stare de

reactivitate particulară, individuală, de obicei înăscută, condiționată ereditar. Este vorba în speță de o diateză limfatică care se manifestă prin repetate infecții rinofaringoamigdalene, cu hipertrofia vegetațiilor adenoidice, a amigdalelor și a ganglionilor limfatici. Printr-o alimentație corespunzătoare (bogată în proteine și vitamine), vitaminoterapie A și C, cură heliomarină anuală, asociate cu anti-histaminice de sinteză (sirop Romergan, Feniramin), Clorocalcin, acest limfatism „constituțional” va dispărea spre puerilitate.

B.B. — Gura Humorului, jud. Suceava: 1/ În hemispasmul facial este indicat să asociați Mydocalm (3—9 drajeuri/zi) cu Romparkin (1—2 cpr. de 2—3 ori/zi) și Diazepam 10 mg, 2—3 cpr./zi. Purtarea unor ochelari cu lentile colorate poate uneori ameliora temporar spasmul facial. Alcoolizările nervului facial sau chiar apurcarea ar putea avea de asemenea rezultate bune. 2/ În cadrul spitalului Colțea din București există un serviciu special de apurcături; 3/ „Cîrceii la picioare” sînt manifestări ale tulburărilor circulatorii periferice.

În afara masajelor ușoare de jos în sus cu pomada Lasonil, recomandăm o cură prelungită cu Redergin, 15 pic. x 3/zi.

HAN SIGRID — Timișoara: 1/ Credem că este în principal misiunea dv. ca fiică iubitoare și plină de sensibilitate, judecînd după scrisoarea trimisă („Mama mea e cea mai bună și cea mai frumoasă mamă de pe lume”), să „ridicați moralul” mamei, care a suferit un stress lesne de înțeles. Poate că și o cură de Antideprin, 2—3 cpr/zi, ar avea efecte pozitive. 2/ Tratamentul care vă interesează se face la Spitalul de chirurgie plastică și reparatorie, Str. Arh. Ion Mincu nr. 7, București.

RINA POP — București: Cu toate că simptomele pledează pentru un așa-numit „sindrom menieriform” (tulburări vestibulare, crize vertiginose etc.) avem totuși îndoieli asupra diagnosticului pus. În afară de Adrenalină la 1 mg, cîte 5—10 picături în doze crescînde, de două ori pe zi și Redergin, 15 pic. x 3/zi sîntem de părere să vă adresați specialiștilor de la Centrul medical de fonocardiologie, str. Gh. Dinicu, nr. 30.

Cum îți vei așterne, așa vei dormi...

Condiții optime pentru un somn plăcut și reconfortant se realizează cu:

- garnituri studio pentru 2 persoane: cearceaf de plapumă cu capac sau plic, cearceaf de pat, 2 fețe de pernă mari și două mici.
- garnituri de pat (2 persoane) cu aceleași piese componente, dar de dimensiuni corespunzătoare.
- garnituri studio pentru o persoană: cearceaf de plapumă cu capac sau plic și pentru pilotă, cearceaf de pat, o pernă mare și una mică.
- piese separate: cearceafuri de pat de diferite dimensiuni, fețe de pernă de diferite dimensiuni, cearceafuri plate.

Garniturile de lenjerie pentru pat, cât și piesele separate sînt confecționate din cele mai adecvate țesături: șifon, pînză albită, damast Domino, Zina imprimat.

Cereți garnituri de lenjerie pentru pat la raioanele de țesături din bumbac sau la raioanele de țesături decorative pentru interioare.

Instrucțiuni pentru paza contra incendiilor

Toată lumea știe ce utile sînt instrucțiunile. Cum simplifică ele problemele! Din păcate, de multe ori uităm de forța lor binefăcătoare, de umanismul lor cotidian, dacă pot să mă exprim așa.

Zilele trecute mi-au căzut în mină niște instrucțiuni pentru prevenirea incendiilor. Se refereau la instituția unde lucrez. Prevedeau totul, pînă la cel mai mic amănunt. Cine pe care fereastră să sară, ce și unde să se arunce, în sfîrșit, tot ce trebuie făcut în asemenea situații. Dar acasă? m-am întrebat imediat. Să presupunem că izbucnește un incendiu acasă, cum acționez? Ce spun familiei? Încît nici n-am ajuns bine acasă și m-am apucat să scriu.

Instrucțiuni pentru paza contra incendiilor în apartamentul 34, întocmite de capul familiei, Șitovii K.R.

1. În caz de incendiu în vreuna din camerele apartamentului, fiecare rămîne unde se află, inclusiv în locurile de folosință comună. Lucru valabil în special pentru soacră, potențială sursă de panică.

2. Conducerea tuturor operațiilor o are capul familiei, drept care el rămîne întins pe canapea, unde stătea și pînă la izbucnirea focului, și conduce.

3. Mobila și bunurile cumpărate de soție și soacră pînă la conviețuire vor fi azvîrlite pe fereastră.

4. Bunurile dobîndite în comun sînt protejate cu ajutorul vecinilor sosiți în fugă la locul sinistrului.

5. Bunurile care aparțin exclusiv capului familiei, adică tranzistorul, paltonul, două căciuli de astrahan, patru rînduri de lenjerie groasă, cravatele, șosetele, sandalele, cizmele, galoșii vor fi îmbrăcate de el, în vederea asigurării integrității și securității lor.

6. În caz de evacuare, cel care părăsește cel dintîi apartamentul, spre a conduce aceste operații, este capul familiei.

7. Soacră, aflată într-un leșin adînc, va fi purtată pe brațe de soție, și ea asfixiată și, prin urmare, supusă ca un mielușel.

Observație. Dacă soția nu se simte în stare să o transporte pe soacră, cea din urmă va rămîne în apartament în interesul propriei sănătăți.

8. În vederea localizării incendiului, ușa apartamentului, în care a rămas soacră, va fi închisă și baricadată cu mobila scoasă din timp pe palier.

Aici m-am oprit să mă odihnesc. Era mult trecut de miezul nopții. Întocmirea instrucțiunilor mă captivase; începusem să am iluzii optice: se făcea că aparta-

mentul și ardea, că mirosea a fum, soția țipa înspăimîntată, soacră leșinase.

La un moment dat privirea mi s-a oprit asupra unei țigări pe care o scăpasem pe canapea — unde îmi redactasem instrucțiunile. Husa începuse să ardă mocnit... Am încheiat plin de inspirație:

9. Capul familiei își rezervă dreptul de a părăsi apartamentul înainte de propagarea incendiului cu cuvintele: „N-are decît să ardă!”

Observație. Am transcris aceste instrucțiuni din memorie, întrucît originalul a ars odată cu toate bunurile rămase în apartament.

A. Kuceaev

Un timid

De ce vă uitați așa? N-ați mai văzut un om timid, modest?

Uite să presupunem că aș avea treabă la piață sau în vreun magazin. Aglomerație mare. Zgomot. Ei, nu pot să mă duc pentru nimic în lume. Mă fisticesc tot. De rînd nici nu mai vorbesc. Nu pot să mă așez să mă pice cineva cu ceară. Asta-i, sînt teribil de rușinos. Caut să cumpăr cît mai repede ce am de cumpărat și să mă fac nevăzut.

Sau alt exemplu: transportul în comun. Merg fără bilet. De ce? Mă jenez să-i răpesc timp încasatoarei. Ori să rog pe cineva să-mi schimbe cinci copeici. Iar cînd vreau să introduc o monedă într-un automat, mi se pune un nod în gît.

La cinema sau la întîlniri cu prieteni mă duc singur, fără soție. Parcă m-a blestemat cineva. Vreau s-o invit și pur și simplu... nu pot. Nu pot și pace! Mă fisticesc, roșesc de parcă atunci am face cunoștință. Mai rău ca un adolescent.

Cum m-am însurat totuși? Aaa, din timiditate era cît pe-acî să rămîn burlac. Nu îndrăzneam să-i propun. Nu știu însă cum s-a făcut că pînă la urmă a trebuit să mă prezint la Casa căsătoriilor. Genunchii îmi tremurau într-un hal fără hal, mâinile la fel... Cînd a venit pe lume Grișa, numai datorită tatălui Măsei, care m-a dus cu forța la primărie, am semnat. Singur n-aș fi putut pentru nimic în lume. Ce să fac, așa mi-a fost scris mie să mă nasc: timid.

La fabrică nu îndeplinesc niciodată planul. Mi se pare penibil să mă evidențiez... ca cel mai meschin carierist sau parvenit. Mă jenez...

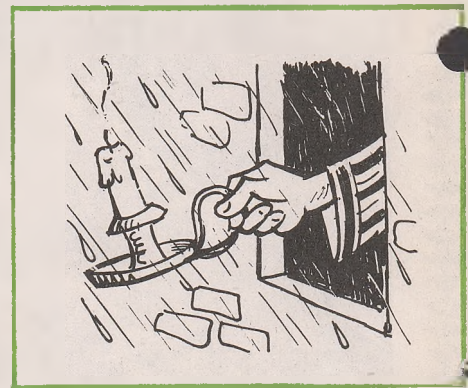
Zilele trecute am avut muncă patriotică. Toată lumea a muncit, numai eu am stat și m-am uitat. N-am putut măcar să cer o lopată sau o greblă.

Și ceva de ultimă oră. Am hotărît să scriu o năvelă pe care s-o public. Dar am putut? M-am intimidat rău de tot și a trebuit să renunț. Așa încît am adus la redacție compoziția ca să aflați și cît sînt de timid și de modest.

Anna Kozîreva

Pentru meteorologii amatori

Cu ajutorul unei „luminări-barometru” se pot obține ușor date exacte despre vreme. Iată cum trebuie procedat. Scoatem afară pe fereastră o luminare aprinsă. Dacă vedem flacăra — e senin, dacă nu — e ceață. Dacă flacăra nu se mișcă înseamnă

că e vreme calmă, dacă pîlpiie e semn că bate vîntul. Dacă e stinsă de apă, trebuie să tragem concluzia că plouă, dacă nu — vremea e uscată. Dacă mîna care ține luminarea îngheață, e frig. Dacă transpiră, e cald.